

Handläggare
Renoir Danyar
Telefon 08-508 26 659
Elin Lundbäck
Telefon:08-508 271 31**Till**
Stadsbyggnadsnämnden

Startpromemoria för planläggning av utbyggnad av tunnelbanan för:

Akalla – Barkarby, Dnr 2014-17962**Odenplan – Hagastaden vidare till Arenastaden,
Dnr 2014-18097****Kungsträdgården – Södermalm Dnr 2014-18909****Södermalm – Söderort Dnr 2014-18962**

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att planarbete för utbyggnad av tunnelbanan påbörjas.

Anette Scheibe Lorentzi

Bo Bergman   Ulrika Honauer

Sammanfattning

Stockholm är bland de mest snabbväxande storstadsregionerna i Europa och växer med ca 35000 personer per år och väntas nå 2,6 miljoner år 2030. Stockholm är i stort behov av utbyggd kollektivtrafik och ett ökat bostadsbyggande.

Hösten 2013 tecknade staten, Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Nacka kommun, Järfälla kommun och Solna stad en gemensam överenskommelse om en utbyggnad av tunnelbanan och ökat bostadsbyggande. I januari 2014 skrevs avtalet under av

StadsbyggnadskontoretFleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

alla parter. De fyra kommunerna åtar sig att tillsammans bygga cirka 78 000 nya bostäder i tunnelbanans närområde och staten och landstinget åtar sig att bygga ut tunnelbanan.

Tunnelbaneutbyggnaden omfattar fyra sträckningar om ca två mil nya spår och totalt nio nya stationer. Sträckorna är:

- Akalla – Barkarby
- Odenplan – Arenastaden, via Hagastaden
- Kungsträdgården – Söderort, via Södermalm
- Kungsträdgården – Nacka, via Södermalm

Förvaltningen för utbyggd tunnelbana, FUT/SLL, upprättar järnvägsplaner för sträckorna och berörda kommuner tar parallellt fram detaljplaner. I Stockholms stad tas detaljplanerna fram med så kallat samordnat förfarande.

Stadsbyggnadskontoret är positivt till en utbyggnad av tunnelbanan då det innebär förbättrade möjligheter till kollektivtrafikresande samt knyter samman staden och länet. Vidare skapar utbyggnaden nya förutsättningar för framtida utveckling och tillväxt i regionen. Kontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att planarbete för utbyggnad av tunnelbanan påbörjas.

Utlåtande

Bakgrund och syfte

I januari 2014 tecknade staten, Stockholms läns landsting, och Stockholms stad, Solna stad, Nacka kommun och Järfälla kommun avtal om en utbyggnad av tunnelbanan och ökat bostadsbyggande. I det som kallas 2013 års Stockholmsförhandling ingår att kommunerna åtar sig att bygga 78 000 bostäder, varav ca 46 000 i Stockholms stad, i tunnelbanans influensområde. Stockholms läns landsting genom Förvaltningen för utbyggd tunnelbana, FUT, ansvarar för utbyggnaden av tunnelbanan.

För att möjliggöra tunnelbaneutbyggnaden samt säkerställa att utbyggnaden av tunnelbanan inte strider mot gällande detaljplaner ska Stockholms stad och de andra berörda kommunerna parallellt med järnvägsplanerna, tar fram nya detaljplaner.

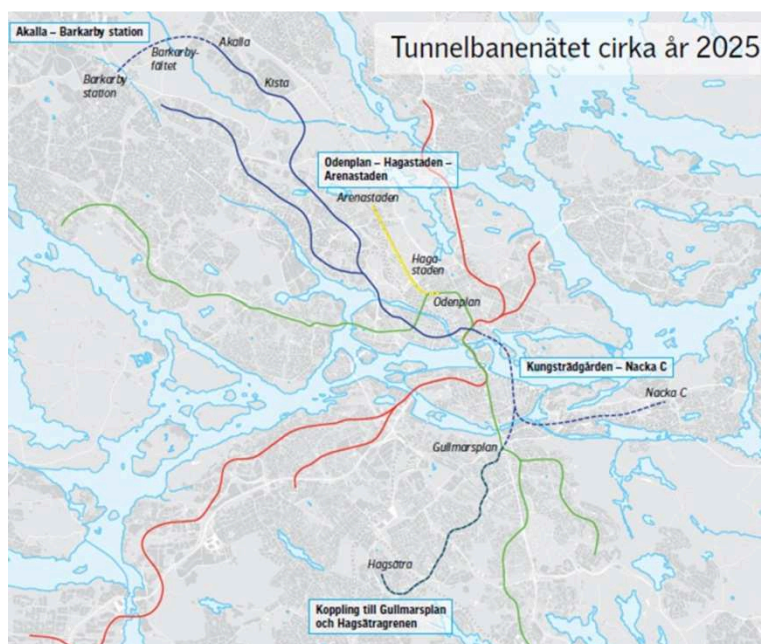
Projektet utbyggd tunnelbana

Stockholms tunnelbana står för en omfattande utbyggnad. Det är den största satsningen på tunnelbanan i modern tid. Utbyggnaden av tunnelbanan omfattar ca två mil nya spår och nio nya stationer fördelade på fyra sträckningar.

FUT ansvarar för utbyggnaden av den nya tunnelbanan. Förvaltningen ansvarar för framtagande av järnvägsplaner,

planering, projektering och genomförande av hela utbyggnaden av tunnelbana samt för fordon och depåer. De nya tunnelbanesträckningarna som planeras är:

- Akalla - Barkarby station
- Odenplan – Arenastaden via Hagastaden
- Kungsträdgården - Nacka centrum, via Södermalm
- Kungsträdgården – Söderort, via Södermalm

Karta med Stockholms tunnelbanenät år 2025. Nya sträckor visas med streckade linjer.

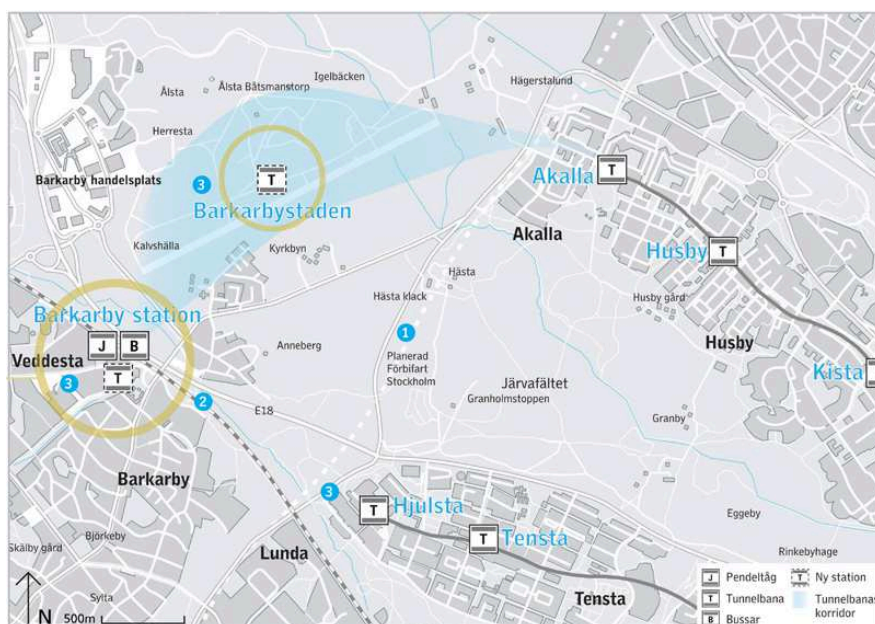
Stockholms tunnelbanekarta år 2025 med de nya sträckorna redovisade med ljusblått och gult.

Akalla till Barkarby

Utbyggnaden innebär en förlängning av Blå linje från Akalla till Barkarby station med en station i Barkarbystaden. För Stockholms stads del omfattar sträckan ca 900 meter från Akallas tunnelbana station fram till kommungränsen.

Akallas stationsentré behålls i sitt nuvarande läge och någon ombyggnad av befintlig station bedöms inte vara behövlig. Tunnelbanan kommer att passera Förbifart Stockholm. Det kan ske antingen under eller över Förbifart Stockholms tunnlar. En ev. framtida förlängning vidare från Barkarby station ingår inte i nuvarande projekt att utreda. Däremot har staden tidigt angett att en förutsättning för nuvarande utredningar är att det inte på något sätt får ommöjliggöras att en framtida koppling kan ske mot Hjulsta. Den förutsättningen ingår nu i utrednings- och projekteringsarbetet vid Barkarby station.

Förvaltningen för utbyggd tunnelbana höll mellan 22 oktober och 16 november 2014 ett tidigt samråd inför upprättande av järnvägsplan och tillståndsansökan enligt miljöbalken. Syftet med samrådet var att informera om planerad tunnelbaneutbyggnad, få information till utredningsarbetet samt att få synpunkter inför val av sträckning och stationslägen.

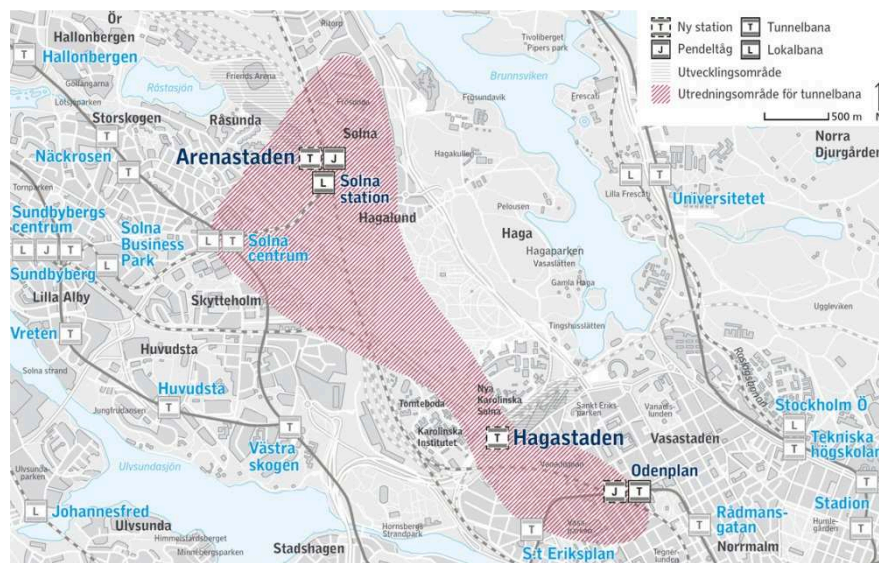
Blå markerad yta visar utredningsområdet för tunnelbanesträckan

Odenplan till Arenastaden via Hagastaden

Den nya tunnelbanesträckan (Gula linjen) från Odenplan till Arenastaden via Hagastaden, kommer att förbinda innerstaden med två expansiva områden, Hagastaden och Arenastaden. Hagastaden är en kommunövergripande stadsdel i Stockholm och Solna och

planeras för ca 6000 bostäder och ca 50 000 arbetsplatser. Av dessa finns ca 3000 bostäder och 14 000 arbetsplatser i Stockholm.

Det skrafferade området visar utredningsområdet för tunnelbanan

Ett tidigt samråd för lokaliseringsutredning och placering av stationsläge hölls mellan 17 november och 14 december 2014. Syftet med samrådet var att ge information om tunnelbaneutbyggnaden, att få information till utredningsarbetet och att få synpunkter inför val av sträckning och placering av stationen.

Kungsträdgården till Söderort, via Södermalm

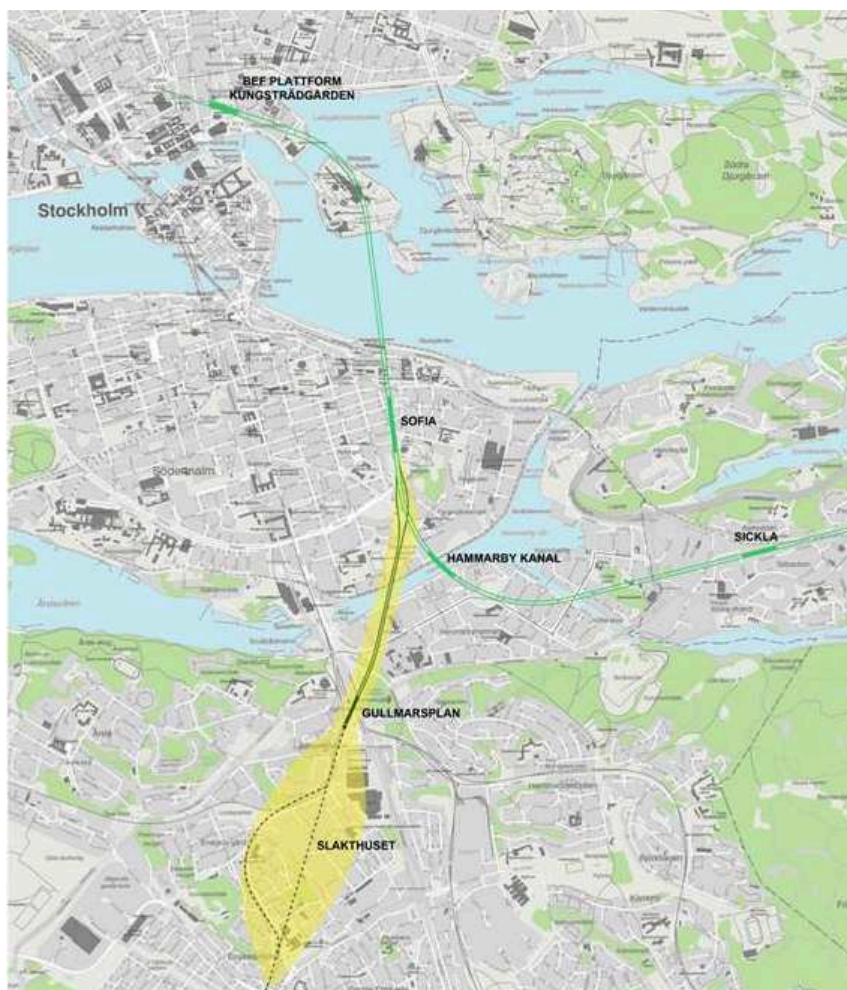
Blå tunnelbanelinje förlängs från Kungsträdgården och söderut, via Södermalm, med en tunnelbanegren till Gullmarsplan/Söderort respektive en till Nacka Centrum. Linjen mot Gullmarsplan/Söderort kopplar på befintlig Grön linje till Hagsätra, som efter utbyggnaden föreslås bli Blå.

Sträckan på Södermalm får en ny station vid Sofia. Tunnelbanan förgrenar sig sedan i två delar; en österut och en söderut. Sträckningen österut mot Nacka Centrum planeras att gå via Hammarby sjöstad med en station under Hammarby kanal med möjlighet till entréer på båda sidor om kanalen, med en uppgång på Södermalm och en uppgång i Hammarby sjöstad. Linjen fortsätter mot Sickla och Järla för att sedan fortsätta mot Nacka Centrum. Förgreningen söderut fortsätter mot en ny station i anslutning till Gullmarsplan. Vidare söderut ansluter linjen till befintlig Hagsätragrenen. I det utredningsarbete som pågår studeras i vilket läge den nya linjen kopplar på Hagsätragrenen. Alternativt ansluter linjen till befintlig tunnelbanelinje strax norr om station Globen och vidare mot station Enskede Gård. Sträckan förläggs då under mark, jämfört med dagens ytläge. Alternativt dras en ny tunnelbanesträckning genom Slakthusområdet med ny station inom

området och med anslutning till Hagsätragrenen strax norr om Sockenplan. Inom Slakthusområdet utreds alternativa spår- och stationslägen. Om tunnelbanans sträckning kommer att gå genom Slakthusområdet, med ny station inom området, innebär det att de befintliga stationerna Globen och Enskede Gård utgår. Slutgiltig sträckning och stationslägen kommer att beslutas efter genomförda studier och samråd.

Slakthusområdet är en del av Söderstaden, ett av Stockholms stadsutvecklingsprojekt. Söderstaden bedöms kunna rymma 6000 lägenheter, varav 2500-3000 i Slakthusområdet. Därutöver tillkommer framtida verksamhetsytor på ca 100 000 kvm i befintliga lokaler liksom omfattande, nya handelsytor. Totalt planerar Stockholms stad för cirka 43 000 bostäder på Södermalm och i Söderort i den nya tunnelbanans influensområde.

Sträckan inom Stockholms stad planeras att delas upp i två detaljplaner. Den första delen behandlar sträckan mellan Kungsträdgården och Södermalm och den andra behandlar resterande del söderut.

Gröna linjer visar tunnelbanesträckningen från Kungsträdgården och söderut, till Gullmarsplan/Söderort samt till Nacka. Det gula området visar utredningsområdet för tunnelbanan till Gullmarsplan/Söderort.

Ett tidigt samråd, i likhet med tunnelbanans norra sträckningar, för lokaliseringsutredning och placering av stationsläge kommer att hållas i februari och mars 2015. Syftet med samrådet är att ge information om tunnelbaneutbyggnaden, att få information till utredningsarbetet och att få synpunkter inför val av sträckning och placering av stationer.

Planprocess

FUT har inlett den formella planläggningsprocessen för att initiera den första järnvägsplanen för tunnelbanans utbyggnad från Akalla till Barkarby station.

Detaljplanerna i Stockholms stad hanteras med samordnat förfarande. Samordnat förfarande (PBL 5 kap. 7a§) kan användas för sådana planer som har tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas enligt miljöbalken. Det gäller också för sådana planer som har prövats eller ska prövas genom upprättande av vägplan eller järnvägsplan. Detaljplaner och järnvägsplaner måste ha samma omfattning/geografiska avgränsning.

Det samordnade förfarandet innebär att processerna får samordnas och att det bland annat inte behövs något särskilt plansamråd. Stadsbyggnadskontoret kommer således inte att genomföra ett formellt plansamråd. Däremot kommer det att genomföras plansamråd för järnvägsplanerna. Detaljplanerna ställs ut för granskning innan de antas/godkänns.

Ett tidigt samråd inför upprättandet av järnvägsplan och tillståndsansökan enligt miljöbalken har redan skett för de norra sträckorna, dvs. Odenplan – Arenastaden och Akalla - Barkarby. För de södra sträckorna planeras första samråd under första kvartalet 2015. Syftet med det tidiga samrådet är att informera allmänheten om planerad tunnelbaneutbyggnad samt få synpunkter till utredningsarbetet om tunnelbanans sträckning och var stationerna ska placeras.

Konsekvenser för miljön

Behovsbedömning

Stadsbyggnadskontoret bedömer att genomförande av detaljplanen medför betydande miljöpåverkan. Bedömning görs utifrån den betydande påverkan som kan uppstå under den långa byggtiden i

form av buller, vibrationer och grundvattenpåverkan. Även kulturmiljön kan komma att påverkas på några platser.

En miljökonsekvensbeskrivning skall därför upprättas i enlighet med bestämmelserna i miljöbalken 6 kap 11§. FUT upprättar järnvägsplaner med tillhörande MKB.

I och med det samordnade förfarandet kommer detaljplanerna att nyttja järnvägsplanernas MKB.

Tidplan för utbyggnad och trafikstart

Akalla – Barkarby station:

Upphandling/byggstart senast 2016

Planerad trafikstart ca 2021

Odenplan – Arenastaden:

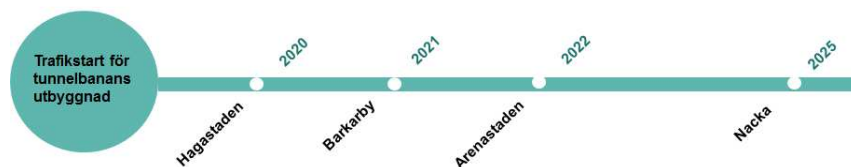
Upphandling/byggstart senast 2016

Planerad trafikstart ca 2020/2022

Kungsträdgården – Nacka samt Sofia-Gullmarsplan:

Upphandling/byggstart senast 2018

Planerad trafikstart ca 2025

Stadens planprocess för de fyra sträckorna

Preliminär tidplan

Gemensam startpromemoria	januari - 2015
Granskning	3:e Q 2015 - 2:e Q 2016
Godkännande SBN	4:e Q 2015 - 3:e Q 2016
Antagande KF	1:a Q 2016 – 4:e 2016

Kontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att planarbete för utbyggnad av tunnelbanan påbörjas.

SLUT